

Laborator PA – Java

-1-

Pagina Web de la care puteți porni căutarea documentației originale oferite de firma Sun Microsystems pentru utilizatorii limbajului Java www.java.com.

Se va lucra cu NetBeans: (download JDK 8 & NetBeans)

1) <http://www.oracle.com/technetwork/java/javase/downloads/index.html#close>

2) Selectati NetBeans with JDK8

3) Bifați Accept License Agreement și alegeți versiunea de NetBeans corespunzătoare SO dumneavoastră

De ce Java?

Un program este scris într-un limbaj de programare care trebuie apoi compilat în limbaj mașină. Cele mai multe compilatoare creează un fișier executabil separat pentru fiecare platformă, însă Java este independent de platforma deoarece transformă programul scris în java (.java) în bytecode (.class) care rulează pe (JVM) mașina virtuală java care face parte din Java Runtime Environment. Scopul lui JRE este să citească fișierele bytecode (.class) și să le ruleze oriunde cu JVM.

JDK (Java Development Kit include JRE, compilatorul de java și alte tool-uri adiționale). Scopul lui este să traducă fișierele .java în .class.

NetBeans este în IDE (Integrated Development Environment) care oferă un editor text performant, oferă asistență pentru debugging și management pentru proiecte.

Introducere în programarea orientată pe obiecte

Programarea orientată pe obiecte (POO) este o formă de programare, în care programatorii definesc **clase** de **obiecte**, iar programul conține un ansamblu de clase și obiecte, care comunică între ele prin **mesaje**.

Clasa este o extensie a conceptului de tip de date și conține o structură de date, împreună cu metodele (funcțiile) care se aplică acestor date.

Obiectul este o *instantiere* (o *instanta*) a clasei. În același program se pot folosi mai multe obiecte aparținând aceleiași clase, sau unor clase diferite. Fiecare obiect se caracterizează prin *stare* și *comportament*. **Starea** obiectului depinde de datele pe care acesta le conține, în timp ce **comportamentul** este dat de metodele clasei respective.

În general, comunicarea prin mesaje constă în invocarea de metode. Dacă obiectul *a* invocă o metodă a obiectului *b*, aceasta poate avea ca efect modificarea stării obiectului *b* (adică modificarea unor date conținute în structura de date a lui *b*) și/sau poate primi o

valoare intoarsa de metoda respectiva. Se considera ca, prin invocarea metodei, obiectul *a* a transmis un mesaj obiectului *b*, ceea ce a provocat din partea acestuia un anumit raspuns (deci *b* a manifestat o anumita comportare).

Exemplu

Sa consideram clasa poligoanelor regulate. *Structura de date* contine doua variabile: numarul de laturi (care este o variabila de tip intreg) si lungimea unei laturi (care este o variabila de tip real). *Metodele* pot fi, de exemplu, mici programe (functii) prin care se calculeaza aria, perimetrul, apotema, raza cercului circumscris etc. Pot exista si metode prin care se modifica numarul de laturi sau lungimea laturii, deci se modifica *starea* poligonului. Clasa are un nume (de ex. *PoligonRegulat*). Pot exista, evident, mai multe instante (obiecte) ale acestei clase, care toate sunt poligoane regulate, dar difera intre ele prin numarul de laturi si/sau prin lungimea laturii.

Fie *p* un *PoligonRegulat* cu 4 laturi de lungime 3.5. Invocarea metodei *p.arie()* are ca efect calcularea functiei *arie()* pentru obiectul *p*, deci se va obtine ca raspuns valoarea 12.25. Prin invocarea acestei metode, s-a transmis obiectului *p* mesajul ca se cere calcularea ariei, iar comportamentul acestui obiect a constat in punerea in executie a metodei invocate si intoarcerea valorii calculate a ariei. Valoarea intoarsa depinde, evident, de *starea* in care se gaseste *p* in momentul invocarii metodei, adica de numarul de laturi si de lungimea laturii.

Atat variabilele, cat si metodele pot fi statice sau nestatice. **Variabilele statice** (ale clasei) apartin clasei, adica au aceeasi valoare pentru toate obiectele clasei respective.

Variabilele de instanta (nestatice) apartin obiectului (instantei), deci au valori diferite de la un obiect la altul.

De exemplu, daca clasa *Pasare* contine variabila *numarAripi*, aceasta variabila va avea valoarea 2 pentru toate pasarile, deci pentru toate instantele clasei respective, fiind o variabila *statica* sau *a clasei*. In schimb, variabila *varsta* va avea valori diferite pentru fiecare pasare, deci este o variabila *a instantei* (nestatica).

Metodele statice (ale clasei) pot folosi numai variabilele statice ale clasei respective, in timp ce metodele nestatice pot folosi atat variabilele statice, cat si pe cele ale instantei.

Din punct de vedere al **modului de acces**, datele si metodele unei clase pot fi publice sau private. Cele **publice** sunt accesibile din orice alta clasa, in timp ce cele **private** sunt accesibile numai din clasa careia ii apartin.

Tipuri de produse software scrise în Java

Limbajul Java este folosit cel mai frecvent pentru a scrie urmatoarele trei tipuri de programe:

aplicație - este un produs software care se instalează pe un anumit calculator și funcționează direct sub controlul sistemului de operare, având acces la toate resursele calculatorului respectiv. Una din clasele aplicației trebuie să conțină metoda principală, cu care începe execuția aplicației. Această metodă se numește `main` și are forma:

```
public static void main(String args[]) {  
    // corpul metodei  
}
```

applet (miniaplicație) - este un program care se transmite sub formă de cod de octeți (*bytecode*) prin rețeaua de calculatoare și este executat în cadrul unui [navigators \(browser\) de Web](#), fără a avea acces la fișierele sau sistemul de intrare/ieșire al calculatorului pe care se execută;

servlet - un program care se execută pe un server de rețea.

Un șablon de aplicație simplă în limbajul Java

În prima parte a acestui curs, în aplicațiile făcute la curs și la laborator vom utiliza următorul șablon:

```
class <nume_clasa> {  
    public static void main(String args[]) {  
        // corpul metodei main  
    }  
}
```

Părțile scrise cu negru (inclusiv parantezele și acoladele) le vom considera obligatorii, iar cele scrise cursiv cu roșu sunt la latitudinea programatorului.

<nume_clasa> - este numele clasei, fiind ales de către programator cu respectarea următoarelor condiții:

- numele clasei trebuie să înceapă cu o literă și este format numai din litere, cifre și - eventual - liniuța de subliniere;
- prin convenție (deși aceasta nu este o regulă de sintaxă), numele de clasă începe întotdeauna cu o majusculă;
- în cazul numelor compuse din mai multe cuvinte, fiecare cuvânt începe cu majusculă;
- lungimea numelui nu este limitată, dar nu este recomandabil să fie prea mare.

// corpul metodei main - este o succesiune de instrucțiuni și comentarii care respectă sintaxa limbajului Java.

Părțile componente ale acestui șablon pot fi explicate pe baza cunoștințelor pe care le avem deja despre programarea orientată pe obiecte și despre limbajele de programare.

- descrierea (definirea) unei clase începe prin cuvântul `class`, urmat de numele clasei;
- corpul clasei este cuprins între acolade `{ ... }`
- în cazul nostru, corpul clasei conține o singură metodă;
- metoda are forma unei funcții, care se numește `main` și are un singur argument numit `args`. Vom vedea ulterior că acesta este un tablou de obiecte din clasa `String`, adică un tablou de șiruri de caractere. Tot atunci vom vedea că acest argument servește pentru preluarea parametrilor din linia de comandă;
- metoda `main` (metoda principală) este publică, adică poate fi utilizată de obiecte din alta clasă (în cazul nostru, ea este apelată de mașina virtuală Java la punerea în execuție a aplicației);
- metoda `main` este statică, deci aparține clasei și nu instanțelor acestei clase;
- privită ca o funcție, metoda `main` trebuie, în principiu, să întoarcă o valoare. În acest caz, metoda nu întoarce o valoare, deci tipul valorii întoarse este `void` (loc gol, lipsă).

Exemplu de aplicație simplă

Dăm aici un exemplu de aplicație simplă scrisă în limbajul Java. Aplicația este o clasă Java, care conține metoda `main`.

Exemplul 1 Considerăm următorul program:

```
class PrimaAplicatie {  
    public static void main(String args[]) {  
        System.out.println("Prima noastra aplicatie a reusit!");  
    }  
}
```

Remarcăm următoarele:

- programul respectă [șablonul de aplicație simplă](#) adoptat de noi;
- numele clasei este `PrimaAplicatie`;
- corpul clasei este constituit dintr-o singură instrucțiune, prin care este invocată metoda `println` a obiectului `out` din clasa `System`.

Deși nu cunoaștem încă modul în care se definesc și se utilizează clasele și obiectele în limbajul Java, menționăm aici că instrucțiunea de forma

```
System.out.println(<șir_de_caractere>);
```

are ca efect afișarea pe ecran a șirului primit ca argument.

În limbajul Java, instrucțiunile simple se termină cu caracterul `;` (punct și virgulă).

Efectul executării acestei aplicații este că se afișează pe ecran textul

Prima noastra aplicatie a reusit!